

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Subsect. 1. Multifariam definitur ab Auctoribus Prædicamentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

cem categoriarum, de hinc superiora, id est, animalia, & virgulta, gemmas, & lapides genera nuncupavit; ex quibus partes, vel forma nascuntur, species etiam genera nominare possumus, quod habent excelsius aliquid, id est, viam, ex qua oriri videntur, & nasci, ipsam vero viam supra quæ nihil est, genus appellari voluerunt cum omnibus sibi subiectis ordinatione; quo pacto familiæ ex aliquo progenitore, aut auctore originem ducentes appellantur genera, vt supra diximus agentes de genere.

7 Dupliciter sumitur prædicamentum primo intentionaliter, & secundo intentionaliter; primo modo sumitur pro naturis rebus, quæ prædicata essentialia sunt, v.g. in prædicamento substantiæ, substantia, corpus, vivens, animal, homo: ex quibus constat totum prædicamentum.

8 Secundo intentionaliter sumitur pro illa ordinatione rationis, quam prædicata essentialia vt genera, & species à parte rei formaliter non habent, sed ab intellectu accipiunt sumpto fundamento aliquo à rebus illis considerando vnum tanquam superius, tanquam inferius alterum cum à parte rei nullus ordo detur superioris, & inferioris in ipsis prædicatis essentialibus quod sic probatur.

9 Quia omnis ordo superioris, & inferioris realis arguit distinctionem realem inter extrema in quibus datur talis ordo: sed inter prædicata essentialia, vt supra manet demonstratum contra Scotistas, nulla datur distinctio realis: ergo nullus datur ordo superioris, & inferioris inter illa à parte rei.

SVBSECTIO I.

Multifariam definitur ab Auctoribus Prædicamentum.

10 Fonsæca hoc modo definiendum docet: prædicamentum est generis alicuius, & eorum quæ sub ipso sunt naturalis dispositio. Rationem huius definitionis sic reddit ipse, nam neque omnia de quibus disputari potest, sed sola genera, species, & individua, alijs etiam quibusdam adiectis conditionibus indicantur Philosophi per se disponenda esse prædicamenta, nec dispositio eorum, quæ in prædicamentis ponuntur est excogitata: sed in rebus iniuncta. Nam & distinctio superiorum, & inferiorum inter se non est distinctio rationis, sed ex natura rei; & ideo ordo qui hanc distinctionem supponit, non est arbitriarius, sed naturalis, si enim à superioribus ad inferiora proficiscaris generationis ordinem tenebis, si ab inferioribus ad superiora perfectionis, quorum ille in eadem re à partibus ad totum, hic à toto ad partes progredi solet, sic Fonsæca.

11 Pater vero Hurtado in metaphysica sic definit: prædicamenta sunt divisiones entis, in quibus prædicata cuiuscumque rei collocantur. Quod sunt divisiones entis pater, quia ens partitur in substantiam, quæ primum prædicamentum constituit, & in accidens quod per novem posteriora distribuitur, ea esse prædicatorum seriem per singula patet, in prædicamento enim substantiæ omnes rationes superiores hominis, & bruti à primo conceptu substantiæ vsque ad individuationem debito ordine distribuuntur; vnde constat prædicamenta in recto dicere conceptum realem entis,

& in obliquo connotare actum intellectus, quæ nonnulla prædicamenta inter se dividuntur, vt actio, passio, vbi, & situs, vel quo prædicata communia, & magis particularia collocantur, nam præscindere substantiam à suis inferioribus, & constituere corpus ex substantia, & corporitate, fit per actus intellectus confusiores, & distinctiores. Ita Hurtado.

Tertia definitio est P. Rubij in proemio ad categorias Aristot., quam sic efformat: prædicamentum est dispositio prædicatorum essentialium superiorum, atque inferiorum sub vno quodam supremo genere, quo nihil est superius, vsque ad individuum, quo nihil est inferius. Vnde liber categoriarum, aut prædicamentorum scribitur opus hoc, id est liber ordinationum, quibus prædicata disponuntur secundum diversos gradus essendi à supremo genere, quod quasi caput totius ordinationis est vsque ad infimas species, & individua.

SVBSECTIO II.

Nostra prima conclusio ponitur.

Prima conclusio, nulla ex his supradictis definitionibus recte traditur, sed aliquo vicio laborant, & incipiendo à definitione Fonsæcæ, sic eam labefacto.

Primo, quia ex quacumque falsa particula in definitione posita tota falsificatur definitio; v.g. si in definitione hominis, quæ est animal rationale adderem solam hanc particulam, adæquate spirituale, quia illa est falsa, tota falsificaretur definitio, veritas enim consistit in indivisibili; vnde definitio aut tota debet esse vera secundum omnes partes aut falsa: sed in definitione Fonsæcæ illa particula, naturalis dispositio, est falsa: ergo tota definitio falsitate inficitur; minor in qua est tota difficultas sic demonstratur, quia ipse Fonsæca explicans quid sit naturalis dispositio ait esse naturalem, quia non est arbitratia, ex eo quod non dependeat ab intellectu: atqui nulla datur dispositio naturalis prioris, & posterioris à parte rei generis alicuius, & eorum quæ sub ipso sunt, quia vt vidimus tractatu de universalibus in communi, & in particulari, non datur genus aliquod à parte rei, neque realiter cætera prædicata sunt sub genere, genus enim, & subiectio ad genus sunt entia rationis dependentia ab intellectu: ergo dispositio quæ innititur, & dependet à summo genere, & subiectione prædicatorum respectu summi generis non erit naturalis sed fictitia, quia eo modo est effectus, vel quasi effectus, quo est causa, vel quasi causa per se illius, v.g. relatio quam dicitur chymera est ens rationis, sicut subiectionis inferioris respectu universalis, prædicabilitas, & superioritas universalis respectu inferiorum sunt sine dubio entia fictitia, & rationis, quia chimera, & universale formalissime à quo dependent sunt entia rationis, sed summum genus, & subiectio, aut subordinatio ad illud sunt entia rationis: ergo ordo & dispositio quæ per se dependet ab illis, erit ens rationis, vnde non erit naturalis, sed voluntaria, & dependens à nostro intellectu.

Secundo, quia fundamentum Fonsæcæ ad probationem talem dispositionem esse naturalem, & non inventam, aut excogitatum ab intellectu est falsum: ergo falsa est definitio quæ tali fundamento innititur: antecedens sic patet, nam fundamen-